

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Přehled aktualit v oblasti migrace

za období od 16. 11. do 30. 11. 2015

Mgr. Eva Tetourová
Ing. Mgr. Martin Kuta
Tomáš Kabíček

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah

RADA EU – JHA.....	3
EVROPSKÝ PARLAMENT	4
VNĚJŠÍ ROZMĚR.....	5
Uprchlický nástroj pro Turecko	5
Finanční podpora UNRWA.....	5
PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU V ZEMÍCH EU DLE EUROSTAT (Listopad 2015)	6

RADA EU – JHA

V reakci na teroristické útoky v Paříži se dne 20. listopadu sešli ministři vnitra a spravedlnosti na mimořádném zasedání Rady JHA. Jedním z témat, které bylo v této souvislosti probíráno, byla ochrana vnější hranice EU. Právní služba Rady poskytla stanovisko, ve kterém potvrdila, že hranice Rumunska, Bulharska, Kypru a Chorvatska se třetími zeměmi tvoří vnější schengenskou hranici a uvedené členské státy tak musí dodržovat podmínky vyplývající ze Schengenského hraničního kodexu.¹ Dále právní služba konstatovala, že systematické kontroly občanů EU jsou v souladu se schengenským *acquis*.

Výstupem tohoto setkání jsou závěry Rady a členských států zasedajících v Radě o boji proti terorismu.² Pokud jde o posílení ochrany vnější hranice, členské státy se zavázaly, že:

- okamžitě provedou nezbytné systematické a koordinované kontroly na vnějších hranicích, včetně kontrol fyzických osob, jež požívají práva volného pohybu;
- na základě urychleného určení naléhavých potřeb a možných řešení, o nichž má Komise do konce roku 2015 informovat, zmodernizují do března 2016 systémy ochrany hranic členských států schengenského prostoru (elektronické napojení na příslušné databáze Interpolu na všech vnějších hraničních přechodech, automatické kontroly cestovních dokladů);
- v souvislosti se současnou migrační krizí budou provádět systematickou registraci, včetně snímání otisků prstů, u všech státních příslušníků třetích zemí, kteří nelegálně vstupují do schengenského prostoru, ať se jedná o migranty, nebo žadatele o mezinárodní ochranu, a budou provádět systematické bezpečnostní kontroly za použití příslušných databází, zejména SIS II, databází Interpolu, VIS a vnitrostátních policejních databází, a to za podpory agentury Frontex a Europolu, a zajistí, aby byly hotspoty vybaveny příslušnou technologií. Europol nasadí do hotspotů vyslané úředníky s cílem podpořit proces prověřování, zejména posílením sekundárních bezpečnostních kontrol;
- posílí kontrolu na vnějších hranicích vystavených největšímu tlaku, a to zejména tím, že pokud to bude situace vyžadovat, nasadí pohraniční jednotky rychlé reakce (RABIT) a policisty s cílem zajistit systematické prověřování a bezpečnostní kontroly.

Rada zde znovu připomněla své závěry ze dne 9. listopadu 2015 a vyzvala Komisi, aby:

- v rámci aktualizace svých návrhů o inteligentních hranicích předložila návrh cílené revize Schengenského hraničního kodexu s cílem zajistit systematické kontroly státních příslušníků EU, včetně ověřování biometrických informací, na základě příslušných databází na vnějších hranicích schengenského prostoru při plném využití technických řešení, aby nedocházelo k narušení plynulosti pohybu;
- ve svém návrhu na aktualizaci nařízení o agentuře Frontex poskytla pevný právní základ pro příspěvek agentury Frontex k boji proti terorismu a organizované trestné činnosti a přístup k příslušným databázím.

Agentura Frontex by pak podle závěrů měla:

- přispívat k boji proti terorismu a podporovat koordinované zavedení společných ukazatelů rizik do konce roku 2015;
- pomáhat členským státům při zpřísnění kontrol na vnějších hranicích, aby mohly být lépe odhalovány podezřelé cestovní aktivity zahraničních teroristických bojovníků a pašování střelných zbraní, a to ve spolupráci s Europolem;

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex)

² V anglickém jazyce k dispozici [ZDE](#).

- úzce spolupracovat s Europolem a Eurojustem, zejména v rámci hotspotů, a vyměňovat si s Europolem údaje na základě dohody o spolupráci při výměně osobních údajů. Tato dohoda by měla být neprodleně uzavřena, aby si agentury Frontex a Europol mohly začít vyměňovat údaje ke dni 1. ledna 2016.³

EVROPSKÝ PARLAMENT

Ve dnech 26. až 29. listopadu se sešlo plénum Evropského parlamentu ve Štrasburku. Hlavním tématem z oblasti migrace byly výsledky summitu EU-Afrika, který se uskutečnil 11. a 12. listopadu v maltské Vallettě.⁴ Poslanci v návaznosti na toto jednání v rozpravě zdůraznili důležitost partnerství EU s africkými zeměmi za účelem zvládnutí migračních tlaků. Někteří z nich však zároveň vyjádřili zklamání z toho, že EU promarnila příležitost toto jedinečné setkání využít k dohodnutí konkrétních závazků, zejména pokud jde o readmisní dohody s některými africkými partnery.⁵ Přijaté závěry pak podle nich ve svém důsledku nepřinesou řešení konkrétních problémů, jakými jsou chudoba, hlad, vykořisťování, boj proti Islámskému státu aj. V této souvislosti zde zazněly rovněž výtky, že se EU zavazuje k mnoha aktivitám na více rovinách, avšak své závazky následně neplní, neboť není schopna většinu rozhodnutí uvést do praxe, případně vykazuje vysokou míru nekonzistence mezi prohlášeními a následnými činy. Poslanci však zároveň ocenili vysokou míru účasti evropských i afrických státníků. Pozitivně vnímají také skutečnost, že se podařilo najít shodu ohledně mnoha palčivých témat, jako např. boje proti pašerácké mafii či spolupráce mezi zeměmi původu, tranzitu i zeměmi cílovými.

Co se týče otázky vytvoření svěreneckého fondu pro Afriku, část poslanců se k tomuto záměru vyjádřila pochvalně, jiná naopak kritizovala tento krok jako zcela nelogický, neboť bez vyřešení korupce v afrických státech podle nich nemá smysl do regionu posílat peníze, které skončí v rukou místních zkorumpovaných elit.

Poslanci se shodli na tom, že otázka migrace není tématem, které by bylo možné úspěšně vyřešit v rámci týdnů, měsíců či dokonce několika let, ale jde o problém, se kterým se bude potýkat nejméně jedna generace. I z toho důvodu vnímají summit ve Vallettě jako pouhý začátek nepochybně četnějších navazujících setkání, která mohou, či spíše musí, tento na Maltě doplnit.

Evropská bezpečnost podle některých z nich začíná v dnešním globalizovaném světě daleko od EU jako takové, čemuž musí odpovídat iniciativy podporující spolupráci nejen v rámci Afriky či Blízkého východu, ale širší shoda musí existovat také s Ruskem, USA a dalšími významnými aktéry, jež mají vliv na vývoj uprchlické krize. Některé členské státy byly zkritizovány za svůj přístup k řešení situace (např. Itálie a Řecko pro netransparentní zacházení s prostředky poskytnutými EU na zvládnutí enormního přílivu migrantů) a řada kritických připomínek směřovala také na adresu některých politiků, zejména pak německé kancléřky Merkelové.

Kromě diskuse o výsledcích summitu ve Vallettě bylo téma migrace zmíněno také v rámci rozpravy k útokům v Paříži. Řada poslanců zpochybnila souvislost mezi aktuální uprchlickou krizí v Evropě a terorismem a varovala před radikalizací společnosti, k níž uvedený postoj vede. V této souvislosti zde rovněž zaznělo, že by se členské státy měly raději soustředit na posílení bezpečnosti, užší spolupráci při výměně a sdílení informací a investice do dovedností a technologií, které jsou potřebné k boji proti teroristům.

³ Podrobnější informace k průběhu Rady JHA dne 20. listopadu 2015 jsou v anglickém jazyce k dispozici [ZDE](#).

⁴ K jeho průběhu a výsledkům podrobněji viz Přehled aktualit v oblasti migrace za období od 1. 11. do 15. 11. 2015. K dispozici [ZDE](#).

⁵ Outcome of the Valletta summit of 11 and 12 November 2015 and of the G20 summit of 15 and 16 November 2015 (debate). K dispozici [ZDE](#).

Evropský parlament na tomto zasedání rovněž schválil rozpočet EU, v rámci něhož poslanci prosadili, že všechny dostupné prostředky ve víceletém finančním rámci budou použity k řešení stávající migrační situace. Oproti původnímu návrhu Komise tak schválená podoba rozpočtu zahrnuje o 1,6 miliardy EUR navíc využitelných k tomuto účelu.

VNĚJŠÍ ROZMĚR

Uprchlícký nástroj pro Turecko

Komise dne 24. listopadu oznámila zřízení uprchlického nástroje pro Turecko, jenž vychází z akčního plánu EU-Turecko⁶, v rámci něhož se Unie zavázala poskytnout Turecku další finanční prostředky na pomoc se syrskými uprchlíky na jeho území. Nástroj má zajistit komplexní a koordinované řešení potřeb uprchlíků a hostitelských komunit. Poskytování pomoci bude zahájeno 1. ledna 2016 z prostředků v celkové výši 3 miliard EUR. O tom, která opatření budou moci být z tohoto fondu financována a v jaké výši, bude rozhodovat řídicí výbor složený ze zástupců členských států a Turecka.

Finanční podpora UNRWA

Komise rozhodla o poskytnutí dalších 10 milionů EUR pro financování Úřadu OSN pro palestinské uprchlíky na Blízkém východě (UNRWA).⁷ EK uvolnila již v říjnu 10 milionů EUR.⁸ Další finanční prostředky poskytly Rakousko a Portugalsko.

V letošním roce čelila tato agentura hrozbě nedostatku finančních prostředků. Nedostatek finančních prostředků značně ovlivňoval schopnost jednotlivých hostitelských států zajistit odpovídající služby pro palestinské uprchlíky na území jednotlivých států.⁹

UNRWA poskytuje asistenci 5 milionům palestinských uprchlíků na Blízkém východě (viz tabulka 1). Finanční prostředky jsou použity pro zajištění rozvojových a humanitárních aktivit, vzdělávání, zdravotní a sociální péče, infrastruktury a naléhavou pomoc při konfliktech či katastrofách.

Tabulka 1 Počet palestinských uprchlíků na Blízkém východě (data UNRWA)

Oblast	Počet palestinských uprchlíků¹⁰
Jordánsko	2 097 338
Pásmo Gazy	1 258 559
Západní břeh Jordánu	762 288
Sýrie	526 744 ¹¹
Libanon	449 957

⁶ K jeho obsahu podrobněji viz Přehled aktualit v oblasti migrace za období od 16. 10. do 31. 10. 2015. K dispozici [ZDE](#).

⁷ Europa.eu: New EU funding for Palestine refugees and vulnerable Palestinian families through United Nations Relief and Works Agency, 23. 11. 2015, [ZDE](#).

⁸ Finanční prostředky byly již v minulosti poskytnuty ze zdrojů Evropské politiky sousedství. Viz Přehled SZBP únor 2015, [ZDE](#).

⁹ K tomu viz souborné stanovisko Rady palestinských lidskoprávních organizací (Palestinian Human Rights Organizations Council, PHROC), 11. 8. 2015, [ZDE](#).

¹⁰ Údaje o počtu palestinských uprchlíků viz UNRWA.org: Where We Work, [ZDE](#).

¹¹ Údaj pochází z roku 2011.

Podle zprávy UNRWA se na území Sýrie nachází 480 tisíc uprchlíků, přičemž 96 % z nich se nacházejí v ohrožení. Viz UNRWA.org: 2015 syria crisis response progress report, May 2015, [ZDE](#).

PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU V ZEMÍCH EU DLE EUROSTAT (Listopad 2015)

Eurostat aktualizuje údaje o počtu žadatelů o mezinárodní ochranu na měsíčním základě. Data jsou dodávána jednotlivými statistickými úřady členských států. Liší se proto dostupnost dat pro jednotlivé země; data by měla být postupně poskytována a doplňována.

Údaje o počtu žadatelů o mezinárodní ochranu v zemích EU jsou zobrazeny v tabulce 2 (k věkové struktuře žadatelů a pohlaví viz grafy 2 a 3).

Tabulka 2 Počet žadatelů o mezinárodní ochranu EU-28 (I.2015–XI.2015)

Země/Měsíc	I.2015	II.2015	III.2015	IV.2015	V.2015	VI.2015	VII.2015	VIII.2015	IX.2015	X.2015	XI.2015	Součet
EU28	66 140	71 000	66 700	63 195	71 390	94 205	120 140	144 010	166 625	133 245	5 715	1 002 365
Belgie	1 715	1 640	1 755	1 625	2 095	2 895	3 600	5 595	6 830	6 045	:	33 795
Bulharsko	1 070	1 045	1 110	1 130	1 345	1 630	1 870	1 445	2 075	3 545	:	16 265
Česká republika	125	115	195	130	110	105	100	105	125	:	:	1 110
Dánsko	640	445	465	560	880	1 090	1 040	1 815	2 690	:	:	9 625
Estonsko	5	15	30	30	10	25	20	10	45	:	:	190
Finsko	305	325	355	340	515	770	1 480	2 890	10 815	7 005	5 715	30 515
Francie	4 440	5 630	6 090	5 650	4 745	5 600	5 735	5 580	7 370	:	:	50 840
Chorvatsko	25	25	15	15	10	10	15	10	25	25	:	175
Irsko	215	200	210	265	255	335	290	330	405	:	:	2 505
Itálie	4 785	5 140	5 505	4 590	5 180	5 335	8 610	8 825	11 195	10 440	:	69 605
Kypr	165	140	165	165	135	150	165	125	350	:	:	1 560
Litva	30	30	15	25	25	10	35	35	25	35	:	265
Lotyšsko	15	15	15	25	35	50	30	20	45	:	:	250
Lucembursko	90	95	105	80	95	105	115	190	380	:	:	1 255
Maďarsko	11 925	16 695	4 925	6 690	9 970	16 580	31 285	47 095	30 795	615	:	176 575
Malta	95	170	130	115	180	120	145	130	175	:	:	1 260
Německo	25 035	26 085	32 055	27 175	25 990	35 445	37 530	36 420	43 065	54 875	:	343 675
Nizozemsko	1 050	970	990	1 275	2 375	3 085	3 160	5 500	6 625	10 160	:	35 190

Přehled aktualit v oblasti migrace za období od 16. 11. do 30. 11. 2015

Země/Měsíc	I.2015	II.2015	III.2015	IV.2015	V.2015	VI.2015	VII.2015	VIII.2015	IX.2015	X.2015	XI.2015	Součet
Polsko	610	600	630	750	680	860	1 145	1 375	1 690	1 430	:	9 770
Portugalsko	40	80	60	80	80	90	70	75	70	:	:	645
Rakousko	4 030	3 255	2 925	4 040	6 395	7 680	8 790	8 795	10 780	:	:	56 690
Rumunsko	105	80	165	210	90	85	90	110	80	:	:	1 015
Řecko	1 065	1 015	915	980	1 145	1 120	1 235	1 050	1 155	:	:	9 680
Slovensko	15	10	35	10	25	10	15	10	10	15	:	155
Slovinsko	15	15	25	15	15	15	10	20	40	:	:	170
Spojené království	2 785	2 255	2 455	1 960	2 575	3 075	4 325	3 665	4 075	:	:	27 170
Španělsko	840	860	1 240	1 345	1 065	1 305	1 170	1 045	1 425	:	:	10 295
Švédsko	4 895	4 050	4 120	3 920	5 375	6 625	8 070	11 745	24 265	39 060	:	112 125

Kladná prvoinstanční rozhodnutí o udělení mezinárodní či doplňkové ochrany (udělení statusu uprchlíků, udělení doplňkové ochrany, udělení povolení k pobytu z humanitárních důvodů) zobrazuje tabulka 3 (počty rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany podle jednotlivých kategorií viz graf 1).¹²

Tabulka 3 Počet kladných prvoinstančních rozhodnutí v EU-28 Q1.2015–Q3.2015

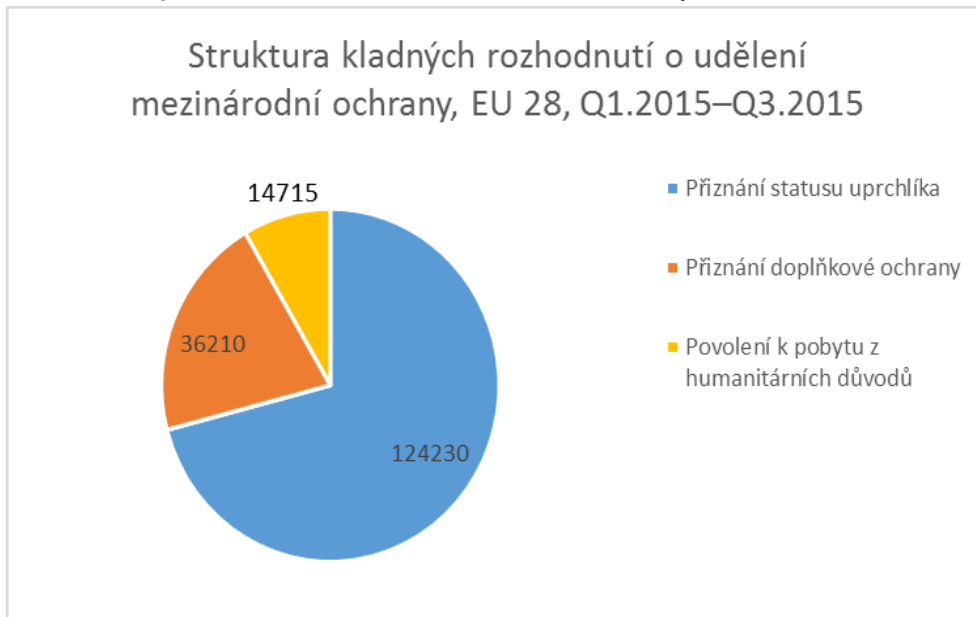
Země/Kvartál	Q1.2015	Q2.2015	Q3.2015	Součet
EU28	55 985	53 840	65 330	175 155
Belgie	2 495	2 455	2 380	7 330
Bulharsko	1 095	1 925	1 830	4 850
Česká republika	140	135	90	365
Dánsko	3 280	2 385	1 900	7 565
Estonsko	10	20	30	60
Finsko	315	340	405	1 060
Francie	4 610	4 910	5 070	14 590
Chorvatsko	15	5	15	35
Irsko	105	75	80	260
Itálie	5 480	6 460	7 850	19 790
Kypr	360	280	575	1 215
Litva	15	30	5	50
Lotyšsko	0	5	5	10
Lucembursko	65	20	35	120
Maďarsko	130	110	110	350
Malta	240	240	320	800
Německo	21 320	19 855	27 140	68 315
Nizozemsko	4 540	2 050	3 195	9 785
Polsko	155	120	280	555
Portugalsko	25	15	95	135
Rakousko	:	:	:	0
Rumunsko	105	130	125	360
Řecko	1 045	1 150	1 200	3 395
Slovensko	20	30	15	65
Slovinsko	15	10	10	35
Spojené království	4 260	3 240	3 220	10 720
Španělsko	120	295	220	635
Švédsko	6 025	7 550	9 120	22 695

Data v tabulce 2 a 3 nelze dávat do souvislosti. EUROSTAT poskytuje data za dané období. V daném období ale nemuselo dojít k přijetí žádosti o mezinárodní ochranu a jejímu vyřízení.

¹² V grafu nejsou zobrazena data pro kategorii dočasná ochrana, ačkoli statistiky EUROSTAT je obsahují. Je to z toho důvodu, že v této kategorii jsou nulové hodnoty, protože nikdy nedošlo k rozhodnutí o udělení dočasné ochrany.

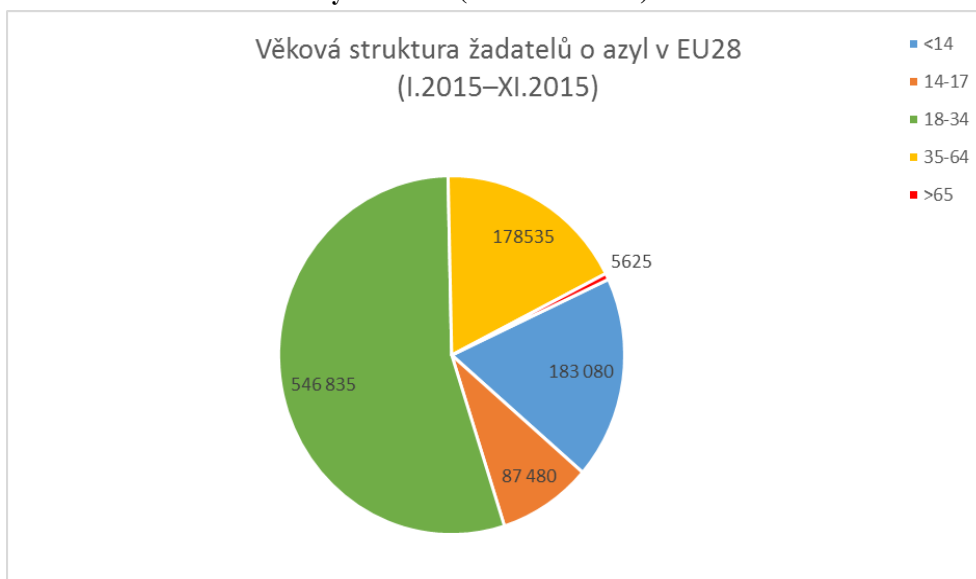
Viz Studie PI 3.178 Migrace, azyl a uprchlictví v EU, s. 21, [ZDE](#).

Graf 1 Struktura kladných rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany, EU-28, Q1.2015–Q3.2015

Graf 2 zobrazuje věkovou strukturu žadatelů o azyl v EU. Jedná se o agregované údaje od začátku roku v každé kategorii.

Graf 2 Věková struktura žadatelů o azyl v EU-28 (I.2015–XI.2015)

Graf 3 zobrazuje počet žadatelů o azyl v EU podle pohlaví jednotlivých žadatelů.

Graf 3 Počet žadatelů o mezinárodní ochranu v EU-28 podle pohlaví žadatele (I.2015–XI.2015)

